

[Albrechtsen]

til EF-modstanderne i hvert fald, så skal det blive en meget, meget varm sag. Det værste ved den sag er, at den politiske union ikke gennemføres på en klar og gennemskuelig måde, den gennemføres i små skridt, hver for sig skridt, som man ikke holder folkeafstemning om, men som nyk for nyk støt og roligt fjerner os fra det grundlag, som vælgerne stemte om den 2. oktober 1972. Vælgerne godkendte dengang kun et rent økonomisk markedssamarbejde, men hele EF- og EPS-systemet med det udenrigspolitiske samarbejde har i dag udviklet sig til at være meget, meget mere. Formelt opretholdes der stadig væk visse skranker, officielt er der stadig væk skel mellem EF-Ministerrådet og det udenrigspolitiske samarbejde, i realiteternes verden hænger disse ting sammen som ærte-halm, skellet er i praksis fuldstændig nedbrudt og vil da især blive det, når EPS-samarbejdet får et fast sekretariat, og hvis EPS-samarbejdet traktatfæstes.

Danmark fastholder vetoretten, siger statsministeren. Ja vist, men vetorettens anvendelse vil blive gjort vanskeligere i praksis, hvis nogle af de tanker, som den danske regering har været fremme med, gennemføres, eller endnu værre, hvis nogle af de planer, som de mest unionsivrige lande har lagt frem, gennemføres, hvis der f.eks. indføres regler mod det, man har kaldt misbrug af vetoretten.

Gradvis er EF-Parlamentets stilling blevet styrket – det direkte valg, som var en frygtelig fejltagelse, Parlamentets efterhånden fuldstændig urimelige indflydelse på EFs budgetlægning – og udenrigsministeren vil nu gå med til, som han har udtrykt det, at styrke Parlamentets rolle i den offentlige debat. Unionsbygningen bygges i disse år op mursten for mursten. Det er en snigende proces, som netop derved, at den er så snigende, er langt, langt farligere, end hvis man kom med en fuldt færdig unionstraktat, som man så ville have vi skulle tage stilling til.

Men netop derfor må vi også kræve, at vælgerne får adgang til at beslutte, inden det er for sent, om denne snigende proces skal fortsætte.

Derfor lyttede jeg så spændt til, hvad hr. Svend Auken havde at sige om spørgsmålet om en folkeafstemning om EF-unionsplanerne, og det var ikke opmuntrende at høre det, hr. Svend Auken havde at sige. Hr. Svend Auken mente slet ikke, at kravet om en fol-

keafstemning var aktuelt. Han sagde, at der jo i folkettingen er og vil vedblive at være et flertal mod EF-unionen. Det håber jeg da også, men gid det var så enkelt, som hr. Svend Auken udtrykte det. Jeg er bange for, at det faktisk var en utilladelig forenkling af tingene, hr. Svend Auken foretog. Sagen er jo, at socialdemokratiet i denne sag befinder sig i et slemt dilemma. Partiet er imod unionen, ja vist, indtil nu, men hidtil har partiet støttet regeringens åbenlyse plan om både at opnå et forlig med de øvrige EF-lande og samtidig få strikket dette forlig sammen på en sådan måde, at man kan afvise kravet om en folkeafstemning.

Jeg håber inderligt, at socialdemokratiet her i efteråret vil opgive denne håbløse og selvmodsigende politik. Sagen er jo, at regeringen har ventileret en række skridt, som Danmark efter regeringens opfattelse skal godkende i EF, regler om anvendelse af vetoretten, styrkelse af Parlamentets stilling, fast sekretariat osv., inddragelse af en hel masse nye områder under traktaterne, en såkaldt modernisering af traktaterne osv. osv. Hvis det bliver det samlede resultat af regeringskonferencen og topmødet, er det efter min mening så store mursten, der dermed føjes til dem, der allerede er lagt i unionsbygningen, at det eneste demokratisk forsvarlige så er at sige, at det må være befolkningen, der igen skal have lejlighed til at tage stilling til, om den virkelig ønsker at godkende dette. Jeg tror faktisk, at der er et flertal i befolkningen, som, hvis det får lejlighed til at tage stilling, vil sige nej til det, og det er ikke demokratisk, hvis dette flertal ikke skal have lov til at finde udtryk gennem en folkeafstemning.

Til slut til noget helt andet og langt mere opmuntrende i det, som hr. Svend Auken sagde vedrørende det udenrigspolitiske. Hr. Svend Auken sagde i sin ordførertale, at Danmark bør tage initiativ til enten i NATO eller i FN at sætte sagen om ikke-førstegangsbrug af kernevåben på dagsordenen. Det betyder, må vi så gå ud fra, at det her i dag er konstateret, at der er et flertal i folkettingen, der støtter dette krav.

Sidste år oplevede vi jo, hvordan regeringen trodsede et klart råd fra et flertal i det udenrigspolitiske nævn i en tilsvarende sag vedrørende en afstemning i FN's generalforsamling. I år kan vi altså undgå at komme i